

IX.

Ceva despre Paisie Veliciovski și Evghenie Bulgaris.

Studiind cu mult folos acel prea bogat tablou cultural și literar pe care ni-l oferă cartea fundamentală a dlui Iorga¹, m'am oprit la următorul pasaj: „Paisie Veliciovski sau Velitkovski eră un Malorus, născut la Pultava, unde eră pe atunci Mitropolit poate vestitul cărturar grec Evghenie Bulgaris“². Cunoscând biografia amândurora — fiind întru multe adept al exageratului principiu al lui Carlyle: *Biography is the only true history* — după cumpănirea chestiunii, am văzut că în timpul nașterii lui Paisie, E. Bulgaris n'a putut să fie mitropolit la Pultava. Paisie s'a născut, după însemnarea lui, la 21 Decembrie 1722, adecă, după calendarul gregorian, în întâiele zile ale anului 1723, acuma două sute de ani³, iară învățatul Bulgaris s'a născut pe insula Corfu, în 1716 și n'a devenit episcop de Cherson decât în 1775⁴.

*

Tot acolo⁵ este de îndreptat data nașterii și morții lui Bod (1712—1769).

Dr. Bitay Árpád.

X.

De unde și-a luat Gh. Asachi denumirea de „Albina Românească“.

Nu trebuie să insist aici asupra rusofiliei lui Gh. Asachi. Pe baza celor următoare aș fi aplecat să cred că acestui simțământ al lui i se datorește chiar și denumirea celei dintâi gazete moldovenesti «Albina Românească».

Știm că «Albina Românească» și-a început apariția în 1829, supt ocupația nu prea ușoară rusească. Pe acel timp viața sufletească a Rușilor a fost închisă hermetic înaintea ideilor liberale ale revoluției franceze. Tipărirea a fost dată ca monopol la doi scriitori partizani ai absolutismului: Greč (1787—1867) și Bulgarin (1789—1859). În redactarea lor a apărut oficiosul guvernului rusesc, organul reacțiunii *Sjevernaja Pčera* (Albina Nordică).

Cred că Asachi, solicitând permisiunea autorităților rusești, spre a-și putea începe editarea gazetei sale, și-a ales denumirea de «Albina Românească» și din rusofilie și din oportunism, vo-

¹ *Ist. Lit. Rom. în sec. al XVIII-lea*, vol. II.

² *O. c.* p. 390.

³ Ștefan Berechet, *Documente Slave*, București, 1920, p. 55.

⁴ *Kirchliches Handlexicon*, I (München. 1907), col. 778.

⁵ 1772—1773.